

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik száma.

Egy négyszög centiméternyi tér ára 4 krajczár. Gyárosok kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Reklam sora 1 forint.

Bélyeg-illeték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 forint.

Nyilttéri cikkek: garmond sora után 20 krajczár fizetendő.

ELLENZÉK.

Telefon sz.: 9.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Telefon sz.: 9.

SZERKESZTŐI IRODA:

Balmazgyar-utca végén (Máriaffy-ház) a hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzandók.

Az „ELLENZÉK” előfizetési díja:

Egész évre 16 frt v. 32 korona. Negyedévre 4 frt v. 8 korona. Félévre 8 frt v. 16 korona. 1 óra 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr., vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat. Kéziratok nem adatkak vissza.

Felhívás

a gazdaközönséghez!

Hazánk egére viharfelhők tornyosulnak, a föld megint lábunk alatt s felős, hogy a lázítás üszke lángba borítja az egész országot, ha ölberrakott kézzel nézzük a veszedelem továbbharapódzását.

A magyar földmives megtagadja hazáját s beáll földosztónak, mert a hazáért csak áldozatot követel, a nélkül, hogy adna is valamit; üzsorások szíjpolgázzák őt, jómagunk pedig, a hegyet, hogy kiszabadítanók karmaik közül, tétlenül nézzük pusztulását, sőt nem egyszer versenyre kelünk a szíjpolgárokkal.

Ez így nem mehet tovább. Itt az ideje, hogy tegyünk is valamit a népet, hogy kiemeljük abból az erkölcsi, szellemi és anyagi nyomorúságból, melybe őt évtizedes mulasztásaink sülyesztették!

Ne várjuk feltőlrl a segítséget.

Alulról kell kezdeni a munkát!

Újjá kell teremteni a társadalmat, hogy a nép bizodalma és szeretete a vezető osztályok felé visszaforduljon s megbecsülje ismét azt a rögöt is, mely kenyeret ad. A nyereségsszomj és önzés helyébe a szolidaritás érzetét kell lelkébe oltani; ki kell tanítani rá, hogy mily hatalmas erő rejlik a szövetkezésben; tel kell világosítani, hogy az egyik főeszköze annak, hogy a mai sötétségből és nyomorúságból kiemelkedhessék s egy jobb jövő alapját megteressék.

Rázzuk fel a népet zsidbadságából és segítsünk neki, hogy szövetkezéseit megállapíthassa; hisz hivatva vagyunk rá, hogy vezessük. A látszólagos nyugalom ne tévesszen meg senkit. Ma még csak a szomszédban van a tűz, holnap már a mi fejünk fölött gyúlak ki a ház.

De különben is nem csak érdekünk, hanem hazafiúi és felebaráti kötelességünk is az, hogy összefogva, lendületünk valamit a magyar nép sorsán.

Fel hát, munkára!

Kezdjük mindjárt azzal, hogy aláírunk fogyasztási szövetkezeteket. Ezek valósíthatók meg a legkevesebb áldozattal, s e mellett még a legnagyobb vonzerőt is gyakorolják a népre, mert áldásos hatásuk azonnal nyilvánvalóvá lesz.

Mily szerencsés alkalom volna ez arra, hogy a néppel a szövetkezés eszméjét gyorsan megkedveltesstük! Mert mégis csak szöget üt a fejében, hogy min módon kaphatja olcsóbban s hatékonyabban a jó minőségben nemcsak az élelmiszereket, hanem még a takarmányt, vetőmagot, nyersanyagot, szerszámokat, műtrágyát és gépeket is, s azaz mindent, a mihez a gazdaságban szükség lehet.

És nem is olyan nehéz a fogyasztási szövetkezetek létrehozása. Hiszen a Karolyi Sándor gróf által nem rég felállított Hangya a magyar gazdaszövetkezetek fogyasztási és értékesítő szövetkezete (Budapest, Zöldfa-utca 10.) magára vállalja a dolog terhesebb részét. Készséggel ad felvilágosítást; szívesen szolgál útmutatással mozgásmód szervezéséhez; kiküldi egyik képviselőjét az alapításhoz; ellátja az ügynökön alapított szövetkezetet a legjobban és legolcsóbban a legkülönbözőbb feladatok vezetésére s ellenőrzésére.

Ha azután az első lépés megvan, a többi már magától jön.

A ki pedig azt hiszi, hogy a magyar nép nem termelt rá erre a feladatra, hogy nem érdemel bizalmat, tartás és komolyság: az téved. A hit és a komolyság példája mást mutat. Mi ez más, mint a nép megbízhatóságának és érettségének bizonyítéka? És a hitelsszövetkezetek elterjedése nem a mellett szól-e, hogy a nép fel-

fogta azt a fontos missziót, melyet azok teljesítenek? Pedig ezen szövetkezetek érdekére aránylag korlátozott, mert elvégre is nem mindenki van rá utalva a hitelre. Ellenben minden ember fogyasztó s a jómódúnak éppen úgy érdekében áll, hogy olcsó és jó minőségű portékához jusson, mint a szegénynek. Nem kell hát attól tartanunk, hogy a fogyasztási szövetkezetekkel kudarcot vallunk. Ez már magában hordozza a siker minden föltételét.

Küzdjük hát le azt a nembánomságot. Ne várjuk meg, hogy az ellenség betörjön a házukba, felgyújtva hajlékunkat, hanem tegyünk meg jóelőre mindent a magunk hatáskörében, hogy a veszedelmet elhárítsuk!

Első lépés gyanánt pedig alapítsunk fogyasztási szövetkezetet!

Politikai hír.

A közös hadügyminiszter póthitele. — Bécsből jelentik nekünk telefonon: A N. Fr. Presse értesítése szerint a közös hadügyminiszter a delegációktól harmincz millió frt. póthitelt fog kérni, a mely, miként a tavalyi nyolcadfél milliós póthitel, a Balkán-félszigeten kifejlődött helyzet következtében lett szükséges. Ebből a póthitelből, mely már — részben el van költve, körülbelül huszonkét millió kézfegyverek és vártiltászsére és negydfél millió forint erősítésre van szánva. A fedezetről fele részben a központi aktívák-ból gondoskodnak. A hadi tengerészeti költségvetésben két új hadihajó építése fog szerepelni, erre a két hajóra az idén két millió forintot költenek. A krétai expedíció költsége körülbelül fél millió forintba fog.

Msgr. Bienvenu.

Budapest, május, 7.

Tizenöt év óta vagyok tagja az erdélyi-részi református státus kerületi közgyűlésének. Figyelemmel kísérem kötelezőségeiből a Szász Domokos püspök ur működését mindig. Cselekedeteit bíráltam; erélyét elismertem; munkaképességét bámultam. Vállalkozásainak vakmerőségétől félttem.

Tölem kitelhető erős harcot folytattam az újrakeresési irányzat ellen úgy szóval a közgyűlési teremben, mint tollal a kolozsvári „Ellenzék”-ben. Cikkekem terjedelme erről az úgról kitenne egy kötetnyi könyvet. Ezt a harcot támogatták, folytatták, vezették olyan férfiak is, mint Bánffy Albert báró, Bánffy Miklós gróf, Kun Kocsárd gr., Kovács Ödön, a teológiai akadémia igazgatója, Bethlen Gábor gróf, a kik, fájdalommal, immár csak néhaiak. Az élők közül Bethlen Bálint, Bethlen Pál főispán, Bethlen Ödön, Kun Géza grófok, Szabó tanár, Réthy tanfelügyelő, Csátó alispán, Pogány főispán, Kovács polgármester, Sebesi, megyei főgondnok, Wesselényi Miklós báró főispán, Ugron János gondnok, Zeyk Kálmán, Kovács Albert theol. tanár és mások. Látható e névsorból, hogy politikai pártszempontok nem vegyültek a harcokba.

Állandó igyekezetünk volt: ezt a belháborút lehetőleg lokalizálni. A főváros sajátját tehát nem vettük igénybe. Sem a parlamentet interpellációk vagy indítványok által. Bár tettük volna! Talán képesek lettünk volna a püspök urat a lejtőlől visszateríteni. De most, miután a fővárosi lapok tüzetesen foglalkoznak az úgrgyel, én is elmondok néhány fölvilágosító megjegyzést.

Az útközésnek két sarkpontja volt. — Egyik a teológia-akadémia kérdése, másik az újrakeredés.

A teológia-akadémiát Bethlen Gábor fejedelem alapította, s ez az alapítás nagyenyedi székhellyel be is czikkezett az az erdélyi törvénytarba. Így keletkezett a — nagyenyedi Bethlen-főtanoda, mely, mint a reformátusoknak minden főiskolája, saját vagyonnal bír, azt önnállóan kezelő autonómiai szervezet. Fölötte az egyházkerület áll mint ellenőrző közeg; de nem mint intéző, még kevésbé mint tulajdonos.

Szász Domokos arra határozta magát, hogy a teológia-akadémiát Nagyenyedről áttesszi Kolozsvárra. Ez az elhatározás beleütközött az alapító levél egyik tiltó rendelkezésébe. Mindegy; azért mégis erőszakolta. A többséget megszerezte magának a papok és

tanárok fölött megszerzett és igénybevett korlátlan fegyverkezési hatáskörrel. Ebben a gyűlekezetben az alárendelték egyéni függetlenségnek még az árnyéka sem maradt meg.

Nehéz, súlyos, keserű harcok keletkeztek a püspök szándéka miatt, melyek azzal végződtek, hogy a Bethlen-főtanoda számára saját vagyontól ez ideig meg tudtak ugyan menteni; de a püspök ur annyi szívóssággal küzdött a tanoda ellen és kedvenc szándéka mellett, hogy a nagyenyedi akadémia ma már mesterségesen előidézett tanár- és tanuló-hiány miatt, harkos sorvadásban szenved. E közben a püspök Kolozsváron palotát épített az új akadémia számára s az intézet életbe is léptette.

Am ez is bűzrejáték jelleggel bírt, mert egy állandó tőke az intézet fönntartására hiányzik. Az intézet tehát a levegőben lóg. Ha előbb-utóbb sikerül az enyedi főtanoda megfelelő vagyont Kolozsvárra áthelyezni, akkor fönntartási tőkéje is lesz az új intézetnek. Így aztán a Bethlen-fundáció kiesik a történelem kerekéből, mint egy vásott fentő s helyébe illeszkedik a „Szász Domokos-fundáció”. A szertelen ambícióval megáldott püspöknek éppen ez a tulajdonképpeni célja.

Ezzel szemben azt mondja Sz. D. püspök, a Budapesti Hirlap mai számában, hogy „létrejött az egész alapja a kolozsvári fakultásnak, a melynek 40,000 frtot tesz ki évi költségvetése”.

Figyelmet kérek. Ugyanezen cikkben ezt is mondja: „nem állott a kerületnek rendelkezésére egy fillér sem”. Ekkor munkához látott t. i. bűzrejátékhoz, minek következtében „hat év alatt jött létre a kerek számban egy félmillió tökéttöbblet, melynek segítségével lett felépítve több mint 70 új templom, restaurálva több mint 200, új iskola 100 és egy néhány paplak ugyanennyi. Szervezve lett 40 új lelkeszség, s létrejött egész alapja a kolozsvári fakultásnak”.

Tehát egy félmillióból 70 új templom 100 új iskola, 100 paplak és egy fakultás alapja, melynek évi költségvetése 40,000 frt. Hiszen csupán a fakultás évi kiadásainak fedezéséhez kerek egy milliónyi alap kívánatik! — A kibuvó ajtó ez a kifejezés: „melynek segítségével.” Tehát a félmillió bűzrenyereség segítségével. Ez úgy hangzik, mintha az a félmillió csak támogatóná a többi tökétt. De melyiket? Hiszen ő mondja, hogy „nem állott a kerület rendelkezésére egy fillér sem.”

Ismétlem: a fakultás a levegőben lóg.

Másik útköző pont az újrakeredés.

Mikor Sz. D. püspök lett az egyházkerületnek, mint ilyennek, jóformán semmi vagyona sem volt. Szükség sincs ilyen vagyónra. Mert az egyházkerület: lényegében a maga közgyűlése és igazgató-tanácsa által egy tanácskozó, ellenőrző, választó, intézkedő, fegyverkező, törvényhozó és végrehajtó testület. Röviden: a közgyűlés és parlament, az igazgatótanács kormányzási hatáskörrel bír.

És a mint nincs külön vagyona az országgyűlésnek és a minisztériumnak, éppen így nem volt az egyházkerületnek. Meghívók egyéb nyomtatványok, titkári fizetés, és a szegényebborsú közgyűlési tagok csekély uti-költsége: ebből állott az egyházkerület évi kiadása.

De a püspök vagyonnal akart rendelkezni. Nagy vagyonnal, hogy kielégíthesse játékszenvedélyét.

Ebből a célból az egyházkerület — egyéni tulajdonát képező ingó értékeket bevonta a központba. Ezt a lépést különben még elődje, a puritán életű Nagy Péter — kezdte meg — nehogy a megyebírák (köz-ségi gondnokok) gyakorló fa-ládájában őrzött papír az elégséges vagy föltérő veszélyének áldozatul essék. Az értékpapírok szelvényeit a lejáratkor Nagy Péter beváltatta az adóhivatalnál s mindenik községnek megküldte a maga illeményeit.

Azonban a Sz. D. püspök nyugtalan szelleme nem tudta tűrni, hogy ez a nagy tőke csöndesen heverjen a vasszekrényekben. Fogta magát és minden megkérdezés, utasítás, fölhatalmazás, megbízás nélkül — az az erdélyi földtehermentesítési kötvényekből álló értéket kicserélte öt százalékos magyar papírjárdákkal. Mi megtudtuk. Lármát csaptunk hirlapilag és föl szólaltunk a közgyűlésen.

A felelet ez volt: Ime nyertem. A

kötvényt eladtam 105 frton; a járadékot vettem 95 frton. A 95-frtos járadék után éppen úgy meg van a községi évi 5 frtja, mint a volt 105-frtos kötvény után. Sőt nyeresége is van a községnek, mert a járadék nem adóköteles. Az összes kötvények egymilliónegyszáz ezer forint értéket képviseltek. A differencia eladás és vétel között 10 százalék. Tehát tőkegyarapodás száz-negyvenezer forint.

A többséget képező szegény papoknak és az elnökölő Bánffy Dezső báró főgondnoknak szemük-szájuk előlött. Micsoda zseni! Maholnap olyan gazdagok leszünk, mint az esztergomi érsekség együtt a nagyváradai püspökséggel!

És azavaztak. Helybehagyták a megbízás nélkül való vásárt. A jog szerint való tulajdonosok — a községek — véleményére még csak kíváncsiak sem voltak. Hogy másnak a vagyonát, mely csak megőrzés végett volt a központban elhelyezve, értékben és minőségben, a tulajdonos bejegyzése nélkül, átváltoztatni nem szabad: azt hiában vitattuk. Szavaztak. Még azt is megszavazták (az ország valamennyi jogászának a figyelmét föl hívom erre) azt megszavazták, hogy a 140,000 forintnyi tőkegyarapodás nem a tulajdonos községekkel illeti, hanem, mint szerencsés szerzemény, az egyházkerületet. Így jutott az egyházkerület jelenlegi vagyonának első alapjához.

Ezen eljárás jellemzésére még csak azt jegyzem meg, hogy egyházi alkotmányunk tételes és királyilag jóváhagyott törvényei szerint az egyházkerületi közgyűlésnek az egyházkerület és lakók vagyona fölött csak ellenőrzési joga van.

A községek nem vitték az ügyet bíróság elé. Miért? Mert Sz. D. alatt a papok elvesztették függetlenségüket. Továbbá azért, mert a községnek csak felsőbb jóváhagyás mellett van pörlési joga. De kitől nyerjen felsőbb engedélyt arra, hogy a felsőbbet be-pörölje?

Most már másfélmillió-forintnyi ingó érték állott a központban a mindenható püspök felügyelete alatt. A felügyeleti hatáskört összehavarta a rendelkezési hatáskörrel.

Koszta tette a másfélmilliót az osztrák-magyar bankhoz. Csalódatos módon a bank elfogadta a kézi zálogot, pedig szokott körültekintésével megtudhatta volna — 1-ször, hogy az az érték nem püspöki tulajdon; 2-szor, hogy a kosztbaadás a jogszerű tulajdonosok (egyházkerület) megkérdezése és beleegyezése nélkül történt; 3-szor, hogy a kerületi közgyűlés sem adott sem a püspöknek, sem az igazgató tanácsnak utasítást, fölhatalmazást, megbízást erre a műveletre. Tehát püspök és igazgatótanács önhatalmúlag rendelkeztek a más vagyonával.

Az osztrák-magyar bank egy millió frt 4 százalékos pénzt adott a zálogbacsapott értékekre. Ezzel a pénzzel 5 százalékos hajtó új papírokat vásároltak. Nyereség 1 százalék. A millióról 10,000 frt. Ebből is lára lett. Hetekig tartotta ez a milliós ügy izgalomban az egyházkerületet. A közgyűlésen szóba hoztuk. Dánffy Dezső elnök zárt ülést rendelt mely kétféle napot tartott délelőtti, délután. Kifejtettük a vakmerő játék veszélyeit és a felhatalmazást nélkülöző kosztbaadás jogtalan és törvénytelen voltát. Leszavaztak — persze nyílt ülésen, hol a vita újra-fölvételét megtagadta az elnök. Azonban a bank, belátva, hogy gazda nélkül történt a művelet, visszacsinálta a dolgot.

Szász Domokos püspök pedig, hogy holmi alkotmányos tilalmak és magánjogi veszélyek többé ne feszélyezzék: jegyzőkönyvi felhatalmazást kért és kapott „érték-papírok vásárlására és eladására”.

Igy lett átlépve a Rubikon. Azóta a bűzren vagyunk. Nyertünk, veszítettünk, lógunk. Telkeket vásárlunk és nagy házakat építünk Budapestre — pénz nélkül. Akadémiát alapítunk Kolozsváron — pénz nélkül. Negyven új lelkeszséget szerveztünk — pénz nélkül.

Megvásárlunk 1200 drb Fonciére-részvényt. Püspökünk igazgatótanácsos lesz a vállalatnál, nem tudom mennyi évi fizetéssel és jutálékkal. Megvásárlunk 500 drb. Szállítási-részvényt. Püspökünk a igazgatótanácsos lesz a vállalatnál, nem tudom mennyi fizetéssel és jutálékkal. Az egyház pedig ezen a két tételen többet veszít 200,000 frtnál.

Marad a híresztelt félmillió nyereségből, 300,000 forint. Ki hiszi el, hogy ebből 100 új iskolát, 100 új paplakot, 70 új templomot, egy új teológiai akadémiát, 40 új lelkeszséget és Budapestnek két darab háromemeletes házat lehet építeni és alapítani?

Mikor megdudám — két év előtt — a Fonciére és a Szállítási vállalat részvényeinek megvásárlását, személyesen megjelentem az egyházkerület pénztárában, hogy felvilágosítást nyerjek. Ott ezt tapasztaltam: a részvény-vásárlásnak a könyvekben nyoma sem volt, azonban a pénztárnok és az ellenőr beismerték, hogy a vásár megtörtént. Kértem, hogy mutassák föl a részvényeket, mert ha nincsenek a könyvben, tényleg létezniök kell a kasszában. Erre azt felelték, hogy nem mutathatják föl, mert a kasszában sem léteznek. Hol vannak hát? — kérdeztem. Felelet: Budapest. — Tehát ott, a hol se irodánk, se pénztárunk, se közgünk! Még csak egy elismervényt sem tudtak felmutatni arról, hogy ezt a horribilis összeget képviselő érték kinél van — talán zálogban, talán betétben a bűzrejáték folytatására!

Az ügy erkölcsi oldalához nem szölok. Egész mértékben aláírom a Budapesti Hirlap föl fogását. Az ügy ezen ágát sajnos jellemzi, hogy a Szállítási-részvények emelkedését a püspök ur a temetkezési üzlet sikereitől várja. Minél több lehetett, annál nagyobb osztalék. Végelmezésben egyházunk pénzügyeinek kapóra jöjné egy kolera, vagy egy dögvész. Mintha egyházunk feledné, hogy gyász alkalomával vigasztalás a tiszte, nem pedig nyeresésként a gyászból.

Bizony, Victor Hugo nem ilyen püspökminát rajzolt meg a Bienvenu szemé-lyében.

Bartha Miklós.

Sajtóper márczius 15-ike miatt.

A zöld szászok brassói napilapja, a „Kronstadter Zeitung”, a mely nap-nap után vad gyűlölettel mocokol be mindent, a min kegyelettel csúg a magyar és előszeretettel gyűlti össze és közli más német lapoknak magyarfaló cikkeiket, különösen nagy kedvvel és ócsárolja a társadalmi és politikai élet azon mozzanatait, a melyek némi összefüggésben vannak az 1848-ik esztendő eseményeivel.

A brassói magyarság évek hosszú során át, minden esztendőben megünnepli az 1848. esztendő évfordulóját, de azóta, mióta a „Kronstadter Zeitung” a jelenlegi magyarfaló irányt propagálja, sohasem felelte azt, a nélkül, hogy ezen ünnepelésért a legdühösebb megtámadtatásban és legcsúfandóro-sabb pellengéres állítatásban ne részesült volna ezen szász lap részéről.

Olyan fékevesztett szenvedélyvel azonban még soha sem rontott neki, a márczius 15-ikét kegyeletlenül ünneplő magyarságnak, mint ebben az esztendőben.

Kedvező alkalmat szolgáltatott neki erre a szászokból és oláhokból álló brassói rendőrség brutális fellépése, a melylyel az a béke-sen ünnepölő polgárokat nemcsak a „Szózat” elénkiesésétől tiltotta el, hanem a minden indok nélkül igénybe vett katonai karhatalommal szét is kergette.

Ezt az alkalmat felhasználta a „Kronstadter Zeitung” arra, hogy egy a Márczius 16-án megjelent vezércikkében a legqualificaltalanabb módon támadjon rá a magyarságra. Forradalmároknak, csavargóknak, részeg tömegnek stb. zsidványoknak (Strolche) nevezte a magyarokat, cudálkozását fejezte ki a felett, hogy a márczius 15-ikét büntetlenül lehet megünnepelelni és végül neki rontott Maurer Mihály brassói főispánnak, a ki a rendőrséget brutális fellépéséért szigorúan kérdőre vonta és az ünnepölő közönség zaklatását megtiltotta és a csőcselék felbujtatásával vádolta őt ezen eljárásáért és cudálkozott a felett, hogy a rendőrség mért nem tartóztatta őt is le.

Ezuttal azonban utólte a nemezis ezt a magyarfaló lapot, mert a nevezett vezércikk miatt a marosvásárhelyi kir. törvényszék az ottani kir. ügyész feljelentése folytán megindította ellene a sajtóper.

A brassói magyarság meglepődéssel vett tudomást erről, mert legszenbél érzelmeinek folytonos és rendszeres kigunyolását már elég sokáig tűrte. Nagyon valószínű, ugyan, hogy a sajtóbíróság ele majd egy Strohmant állítanak a szászok is, és az igazi vétkes minit védő fog szerepelni de mégis közelebb hozza ez az eset is egy lépéssel azt az időt a midőn a mások vértanúságán hízó igazi értelmű szerző végre lefog leplezetni és elveszi méltó büntetését.

Egy márcz. 15-ikét ünneplő.

Az „Erdélyi Gazdasági Egylet” közgyűlése.

Az erdélyi gazdasági egylet tegnap, 8-án tartotta meg igen szép érdeklődés mellett ideai rendezettségű közgyűlést, melyen br. Malcom Jeromos min. oszt. tanácsos által Darányi miniszter is képviseltette magát. Hogy az „E. G. E.” mily jelentős szerepet tölt be a mezőgazdasági érdekképviselet körében és mekkora munkásságot fejt ki a maga hatáskörében, azt élénk dokumentálja az a sürgöny is, melyet a földművelésügyi miniszter a közgyűlés napján az egylethez intézett s melyben „az egylet hazafiai működéséhez szerencse kívánatát” küldte.

Szabó József elnök nagy érdeklődéssel hallgatók megnyitójában részletekben foglalkozott az általános közgazdasági helyzettel, a mezőgazdasági viszonyokkal; nagy szavakavarral fejtette a kiegyezés válsága folytán előállott viszonyokat és a jövő kérdéseit; szökött az adóreform kérdéséről, a hitelszövetkezetekről és végül megemlékezett az egylet egyes nagyobb jelentőségű mult évi akezióiról.

Tokaji László titkár terjesztette elő ezután az egylet mult évi működéséről szóló jelentést, mely egy 520 oldalas vastokoskötet alakjában már előzőleg megküldött a tagoknak. A jelentés tartalmából kiemeljük a következőket: A szakismeretek terjesztése terén az egylet lapjával az „Erdélyi Gazdával”, mely ma valóban egyike legjobb szakfolyóiratainknak, fejtett ki legintenzívebb működést. Ugyan e téren szép sikereket ért el könyvkiadó vállalatával, mely már idáig 40 művet adott ki. Az elmúlt télen 78 népszerű gazd. előadást tartott az egylet a vidéken és ezen alkalmakkor, meg máskor összesen 2000 drb. ingyen szak-könyvet és füzetet osztott ki az erdélyi gazdák között. Nagy munkásságot fejtett ki az egylet még a következő kérdésekben: műtrágya kísérletek; szőlőkorreptermelés; munkásügy; löhmagtiszítás-ügy; komlótermelés; szőlőskultúra; gyümölcs értékesítés; a szarvasmarha tenyésztés terén, különösen a híres erdélyi magyar fajta marha fenntartása és nemestése ügyében; állattenyésztési szakosztálya az elmúlt évben is kiállítás rendezett, mely igen jól sikerült; a hitelszövetkezeti eszme újabb nagy fellendülése pedig éppen az egylet munkásságának, mint jó kezdetnek, tudható be. Szakvélemények, segélykérések, észrevételek, közvetítések bő ismertetése képezi a jelentés befejező részét. Az elmúlt évben az egylet belső is mintegy megújult. Új alapszabályok, ügyrend, szolgálati és fegyelmi szabályzatok alkotottak. A könyvtár rendezettség stb. És végül az egylet tisztviselői részére nyugdíjalap képzésére a folyó évben 2000 frt. tökéletes határozatot adott el, melyhez minden évben adni fog, a lehetőség szerint egy-egy összeg.

Az egylet mult évi zárazamadása és 1898. évi költségvetéséről — 14000 frt, összességben — elfogadtatott.

A választások során megválasztottak egy tizen ig. vál. tagságra: Vincenty Károly loyag; zárszámadás vizsgáló bizottságra: Br. Mannsberg Sándor, Tóth Zeigmond, Jakab László, Benkő Mihály és Nagy Dező; az állandó fegyelmi bizottságra: Dr. Gidófalvy István, Br. Bánffy Ernő, Dr. Haller Károly, Gyárfás Benedek, Sipos Gábor rendes és Szabó Samu, Matskay Pál póttagok.

Jelen voltak: Végh Bertalan, Dr. Papp József, Nagy Dező, Csermák F. Csátó F. Lészay F. Páter B. Tálodgy S. Székula Á. Br. Bánffy E. Reich A. Dr. Mihály F. Macskási P. Molnár S. B. Bak L. Gr. Bély Á. Br. Feiltsch A. Benkő M. Br. Mannsberg S. Jakab L. Németh Antal, Riter G. Magyar G. Szercey J. Ráti F. Nagy L. Eöry F. Gr. László J. Weiss J.

Az ülés a földn. miniszter és az elnök elzetésével ért véget.

Vidéki hírlapírók orsz. kongresszusa.

— Saját tudósítónktól. —

Temesvár, május 7.

Ma kevesen érkeztek még meg a vidéki hírlapírók közül Temesvárra. — E miatt a programba vett ismerkedés is elmaradt a Hungária Szállóban. Nehányan Szegedről, Kolozsvárról, Nagyváradról, Tolnából és Baranyából még is össetalálkoztak a „Főhercege” szállóban.

Itt azonban nagy volt a vendégek száma. Az újságírók még itt sem tudtak tömörülni. Két tereben, külön-külön sztalok mellett foglaltak helyet. Egy ismeretlenkedtek az ismerkedésre szánt estén, többet remélve a vasárnapi közgyűléstől, mint az ismerkedési estétől.

Vasárnap reggel több irányból vártak vendégeket.

Legelőkelőbb a mozgalom a biczyclisták között. Ezek a fürge kerekű sportmannak, lámpással a kerékpáron, úgy szaladgálnak az esthomályban, mint tavasszal a denevérek. Hol egyenkint, hol párosan, hol négyesével látjuk őket az aszfalt végig siklani. Jó kövezete, kitűnő aszfalt burkolata van Temesvár utcainak. Nem munka, hanem élvezet rajtuk végig siklani. Most megadózta őket a pár ezer kerékpárost, a mely a városban karikázik. A hölgyekre 10 frtot, a kerékpáros urakra 5 frt, adót készült kiróni a város.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, május 9i

— **Kitüntetés.** A király uzoni gróf Beldi Ákosnak, Kolozsvármegye és — Kolozsvár szabad királyi város főispánjának, ezen minőségében szerzett érdemei elismeréséül, a Lipót-rend lovagkeresztjé adományozta.

— **Gróf Beldi Ákos** főispánnál legmagassabb kitüntetésé alkalmából Kolozsvármegye főtitkviselői ma délelőtt tisztelegtek. Gróf László István alispán üdvözlő szavaira a főispán melegen köszöntö meg a főtitkviselőket szíves figyelemmel.

— **Közbirtokossági ülés.** A kalotaszegi havasok közbirtokossága a közbirtokosok élénk részvéte mellett gyűlést tartott szombaton délután városunkban. A gyűlést, mint elnök Bánffy György gróf val. belső titkos tanácsos vezette s jelen volt azon többek közt Jósika Samu báró, a király személye körüli volt miniszter is. Az ülés egyik tárgyát a közbirtokosságnak a nagyváradi gör. kath. püspökséggel folyó s a nagyváradi törvényszékkel már elintézett ismeretes perekről való előterjesztés képezte. Az előterjesztést az ítélet s az ellen beadott felelőzések ismertetésénél a közbirtokossági perbeli képviselője: Haller Rezső ügyvéd, kir. tanácsos tette meg. A nagy peranyag gondos áttanulmányozásáról tanuskodó, alapos, világos és külső formájában is ritka szép előterjesztést, mely egyik legderekabb műve ügyvédi kamaránk köztisztviselőiben álló elnökének, nagy figyelemmel hallgatta meg a közbirtokossági ülés s a jelen voltak nem egyikeben szólalt meg meg anna: során a sajnálkozás kifejezése a

felett, hogy azt a kiváló jogász elmei, a melyről Haller Rezső e munkája tanuskodik, a közélet mozgalmában alig juttatja kifejezésre ez a kiváló férfi. A gyűlés egyhangulag elismerését fejezte ki Hallernek szép munkáját s tudomásul vette a nagyváradi törvényszék ítélete ellen beadott felelőzést, mely felett az ottani tábla határoz.

— **Nyilvános kérelem.** Meglepetéssel olvasom a hírlapokban, hogy én jubilálni fogok. Nem érdelem meg sem barátaimtól, sem ellenségeimtől, hogy belőlem jubilánst csináljanak. Ehhez vagy kiváló érdem szükséges, vagy neveléses hiúság. Egyikkel sem rendelkezem. Kérem tehát azokat a jó barátokat, kik abban akarnak fáradozni, hogy jubiláns legyenek, mondjanak le azon jó szándékukról, mert én jubiláns nem leszek. Ha másként meg nem akadályozhatnám, egyszerűen megszököm az ünnep elől. Különben is nem 25, hanem 18 év óta vagyok hírlapíró. Bartha Miklós s. k.

— **A gyógyszerésztanhallgatók** egyesülete 25 éves jubileumának előkészületei széles körben keltenek érdeklődést. A jubileumot a gyógyszerész hallgatók segélyegylete élén ifj. Gálfi György derék elnökével rendezik. Az ünnepségek e hó 23-án este kezdődnek a patikárius ifjúság majálisával. Másnap lesz a tulajdonképpeni ünnep a gyertani intézetben. Döbben bantett a sétatéri kioszkban. Az ünnepségre meghívják a különböző testületeket s az egyetemen végzett összes volt gyógyszerészhallgatókat, a kik közül többen el is jönnek a szépnek ígérkező jubilaris ünnepségre.

— **Új okleveles gyógyszerész.** Biró Bódog, néhai Biró János volt kir. ítélőtáblai bíró derék fia, ez a városunk társas életében előnyösen ismert fiatal ember vizsgái sikeres letétele után elnyerte egyetemünkön a gyógyszerész diplomát.

— **A rendőrség figyelmébe.** A Nagy-utca sárraktárának kertjében egy suhanc naponta lövöldözi az ártatlan hernyó szedő madarakat flobel puskájával. Kérjük a t. rendőrséget, hogy tegye ártalmatlanná ezt a kőzhárt okozó és veszélyes embert vérengzésével. Állatvédő.

— **Tanári gyűlés.** Az országos középiskolai tanáregylet kolozsvári köre szombaton d. u. 6 órakor tartotta az ev. ref. főgyűm. természetesen természetesen rendes havi ülését. Elnökölt Sárkány Lajos dr. köri alnök, jegyzett Kovács Dező. Jelen voltak: Balogh Károly, Boross Sándor, Demjén Zoltán, Erdélyi Lajos, Felmeri Albert, Gál Kelemen dr., Gráf Jakab, Nagy Károly dr., (keres. akad. tan.), Cs. Papp József dr., Rell Lajos, Széplaki János dr., Tárkányi György, Török István dr., Versényi György dr. A jegyzőkönyv hitelesítése után Cs. Papp József dr. felolvassa az írásbeli dolgozatokról szóló tartalmat és rendkívül érdekes értékelését, melyben különösen az írásbeli dolgozatok számának leszállítását, a dolgozatok elhagyását, vagy legalább csökkentését kéri s egyes iskoláknál a javítás módzatainak és jegyeinek lehetőleg egyöntetű megállapítását sürgeti. Török, Boross, Nagy K. és Balogh hozzászólása után a kör egyhangulag elismerésnek és köszönetnek ad jegyzőkönyvileg kifejezést az előadónak becses felvázolásáért, nézetét pedig magáévá teszi. Gyűlés után kedélyes lakomára gyűltek a New-York-szálló földszinti magytermében.

— **Eljegyzés.** Magyar zsáklódi Hegedűs Sándor országgyűlési képviselő és neje, szül. ásvai Jókai Jolán, örömmel jelentik, hogy Loránt fiuk f. hó 5-én eljegyezte Navratil Margitot.

— **Id. Farkas János jubileuma.** Holnap tartják meg azt a díszhangversenyt,

melyet a id. Farkas János zenetanító működésének ünnepelésére rendez a kolozsvári Zene-Conservatorium. Id. Farkas János már 50 év óta működik, nagy érdemei vannak a zenetanítás terén s így nagyon rászolgált arra a kitüntetésre, melyben a Zene-Conservatorium részesíti. A kiváló zenész közéletéről sok csapás sújtotta, nehéz anyagi viszonyok között él s ezért az előadás jövedelmét az ő javára fogják fordítani. Ez egygyel több ok arra, hogy tisztelői minél nagyobb számmal jelenjenek meg a hangversenyen, mely holnap esti fél 8 órakor kezdődik. Belépti díj tetszés szerint. A műsort lapunk szombati számában már közöltük.

— **Az Emke** igazgató választmányja folyó hó 12-én d. u. 8 órakor a szokott — helyen havi rendes ülését tartja. Ez ülésre a választott és alapító választmány tagok tisztelettel meghívottak. Kolozsvárt, 1898 május 9-én. Gróf Beldi Ákos elnök, Sándor József t. alelnök főtítká.

— **Tanítók gyűlése.** A „Kiskülvármegei Általános Tanító-Egyesület” 6 Felsége a király által adományozott 10 szobor örömmünnséggel kapcsolatosan ideai rendezettségű Dicső-Szent-Mártonban, a vármegyeház dísztermében, május hó 21-én d. e. 9 órától kezdve tartja meg.

— **Arató rabok.** Szegedről írják lapunknak, hogy Erdély Sándor igazságügyminiszter leiratot intézett a szegedi csillagbörtön igazgatóságához, hogy az aratók sztrájk esetére háromszáz rabot tartson készen, a kiket a földművelésügyi miniszter rendelkezésére kell bocsátani. A szegedi fegyházban most szemelik ki azokat a rabokat, a kik földművelők voltak.

— **Műkedvelői előadás.** Kóhalomban, a „Nap vendéglő” helyiségében 1898. évi május hó 14-én a helybeli tűzkárosultak javára jótékonyozó műkedvelői előadás rendeztetik.

— **Nagyváradi Lourdesig — gyalog.** Öt vallásos nagyváradi asszony gondolt egyet s el is indult hosszú zarándokútra. Az öt asszony, névszerint: Özevgy Dobos Lajosné, Riskó Sámuelné, Weinzestein Jánosné, Leiszner Jánosné és Sándor Lászlóné határozta meg magukat arra hogy gyalogszettel bejárják a nevezetesebb bucsuhelyeket; elmennek Máriacéllba, onnan pedig tovább, egészen a Pyreneusokban fekvő Lourdesig, a csodalevő — szentkúthoz. Érdekes azonban, hogy az öt asszonyt együttvéve alig van száz forintja, pedig nem is fiatalok s a mi talán még kedvezőtlenebb, egyikük se tud se úsmétli se francziául. Abban bizakodnak, hogy az egyik asszony már gyalog elment Nagyváradtól — Jeruzsálembe s így azt hiszik, hogy ők is baj nélkül megtehetik a mostani fáradságos zarándokutat.

— **A spanyol hajóhad győzelme.** Egy Gibraltárból érkezett magántávirat szerint a spanyol hajóhad az Atlanti tengeren megütöközt az amerikai hajóhadal. Az ütközet kimenetele kedvező volt a spanyoloknak.

— **Pusztító jégvíharok.** A Mátrában, mint Egerből táviratosa tudósítunk, retentő vihar dühög. Az eső hetek óta szakad, s tegnap óriás nagyságu jégzsemek hullottak, melyek a szőlőkben és gyümölcsösökben kizsámlíthatatlan károkat okoztak. A szőlész olyan borzasztó erős volt, hogy százados fákat gyökerestől kitépelt s egész erdőrészek a földön hevernek. A vetés méter magaságu iszapdal van fedve, s a víz tömörked háziállatot sodort el és házakat döntött össze. Legnagyobb a kár Dorogháza környékén és különösen Szuhán, a hol több házat semisített meg a vihar, sőt a hutát is részben elpusztította. — Hasonlóképpen nagy orkán, felhőszakadás és jégzsem okozta károkról érkezik hír a legfontosabb gabona termelő vidékek egyikéről, Bácsmegyéből. Tegnap délután harmadfél órakor a megyén iszonyú orkánzerű felhőszakadás vonult végig. Tíz perczig nagyorónagyságu jég esett,

mely nagy károkat okozott. A föld színe fehér volt és oly jégtréteg borította, hogy tolni lehetett.

— **Letartóztatott forrástulajdonos.** A tektívek vitték el tegnap délután egy uti kávéházól Olteanu Sándort, egy erdélyi ásványforrás tönkretett tulajdonosát, a ki nemrég még gavalíerosan szórta a pénzt és ismert alakja volt az éjjeli mulatóhelyeken. Olteanu egy dúsagdag romániai földbirtokosnak a fia. Hét évvel ezelőtt a szászsebesi forrinstörököt és itt Magyarországon akarta gyarapítani a vagyonát. Beiktatott a háromszékmegei kézi járásnak és savanyvízforrását, a melyet Vénusz forrásnak keresztelt el és a kezelést a felfogadott mélyzetre bízta feljött Budapestre, ahol palackokban ideszállított vizet megmondott S bár a kagylóba pingált Vénusz szőlő savanyvízes üvegeknek nem igen nagy kellenődségük, Olteanu mégis nagylábon elegáns szállást tartott és készséggel állt rendelkezésre a barátainak is. Csinalta az adóságot, s az egyre növekedő adóságot mindenféle új tervekkel próbálta megmenteni, de mindhiába. Tönkrement és a Kőbányán lakó gazdag nagybátyja, Todorescu megígérte, hogy a múlt évben bencs megsegítette tovább, a mult évben bencs adós megdöbbent. A vámházközüti Nándor fogadós meg a többi hitelezők bíróságához fordult, a mely hivatalosan lepecsételte Olteanu miáját. De őt, ezek a pecsétek egy csöppet sem zseniorozták. Feltörölde azokat sorra és tovább használta a börtönjeiben levő önként. A fogadósok kitétek és ekkor egy rájá vette magához, akit ma este arrol tesített a rendőrség, hogy ne várja haza teanut, mert bírói zártörés és váltóhamis gyanuja miatt letartóztatták.

Szászsebesi nemzeti szövetség.

Meghívó.

Édes hazánk különböző osztályú, nem és felekezeti lakói között a hazafias, egyetértés erősítésére, a testvéries érzés gyarapítására, a közjólét előmozdítására, a gények nyomorának enyhítésére, a munkások orvoslására, stb. létesült „Országos Nemzeti Szövetség”-et működésében támogatni siető. Szászsebesi Nemzeti Szövetség felhívja a népéles alakuló közgyűlést, mely 1898-ik május hó 15-én a szászsebesi Oroszlán szállóban nagy tárgyalás lesz.

Szász-Sebes, 1898. évi május hó 12-én. Weinhold Károly, Sömkeréki Gusztáv a szerv. biz. jegyzője. a szerv. biz. elnöke.

A meghívottakat tisztelettel kérem, hogy az ünnepélyen való megjelenésükre június hó 12-ig a szervező bizottság elnökét tudatni sziveskedjenek.

Az ünnepély sorrendje: Május hó 15-én, reggel 7 óra 57 perckor a Kolozsvár és Brasszó felől, — d. u. 14 óra 14 perckor a Nagyszombat felől érkező vendégek fogadása a szászsebesi vasúti pályán; déli 12 óra 16 perckor a Budapest felől érkező vendégek fogadása az aljánál a szászsebesi vasúti pályán.

Délután 1 órakor ünnepélyes alakuló közgyűlés a „Arany Oroszlán” nagytermében.

Délután 3 órakor közeledő ünnepélyes alakuló közgyűlés a város mektéjében.

Az alakuló közgyűlés tárgya: 1. Elnöki megnyitó, az „Országos Nemzeti Szövetség” képviselőinek s a vendégek üdvözlése Sömkeréki Gusztáv szerv. biz. elnök által.

2. Dr. Herezeg Mihály az „Országos Nemzeti Szövetség” igazgatóságának válasza.

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1898. Május 9.

Az asszony bosszuja.

— Angol regény. —

Az ANGELA szerzőjétől.

Fordította: Amica.

VIII.

(Folytatás.)

(25)

Várakoztak a majdnem függőleges sziklához kapaszkodva, míg feltrúllt egy kiáltás tudatta velük, hogy több se ítség érkezett. Miller ur és két férfi cselédje az erősebb kötélekkel oda érkeztek, az egyik férfi, hurkot kötve a kötél végére, lebocsátotta azt — a szikla oldalán.

— Molly, távol tudod magadat tartani a sziklától a karjaidal? — Kérdé Hugó, a mint a kötelet körülte megerősítette.

— Nem, az egyik karomat nem tudom használni, a késcsuklóm rándulást kapott.

— Akkor együtt kell beuntnunk fel huzni — mondá Hugó.

A férfiak rövid munkát csináltak abból, hogy őket felhúzzák; és ők néhány pillanat múlva a pázeiton állottak; Anna hangosan sirt és Mollyt csókolgatta.

— Láttam, a mint magát letaszította — a saját két szememmel láttam! Egész életemben soha sem lesz többé semmi közöm veled!

Oxnam ur a fia kezét rázta.

— Hugó, azt gondoltam, hogy elpusztult, mondá az öreg ur gyöngéden.

ve minden reménységnek vége volt; ezt ő: zon néhány percz alatt látta, míg Hugó és Molly a szikla oldalán csüggtek. — Alig volt sziklása a Hugó hangját hallani, midőn mondá — „Molly, gyere velem, fogd meg a karomat” és tudta, hogy mindennek vége volt. Szomorúan járt le a fel a ház előtt, sokkal szerencsétlenebbnek érezte magát, mint hogy a többiekhez csatlakozzék.

Bent a konyhában, a Molly összeszurkált és vérző kezét, rándulást kapott kéz csuklója és fájó karjai felett sajnálkoztak.

— Én mindig mondtam, hogy az az Éva egy gonosz lélek, — jegyezte meg Miller, a mint a vérző kezét áztatására meleg vizet hozott. Én nem tudom, hogy mi lett belőle, ide nem jött, és Bob azt mondta, hogy az ingoványos földön látta őket keresztül menni. Oxnam ur, én azt hiszem, hogy ő megszükött — mert fél magától.

— Ó soha sem teszi be többé lábát a házamba! mondá a Squire. Ha nem kímélném Mollyt, elfogatnám Évát, és szávékos gyilkossági kísérletért a törvényszék elibe állíttatnám.

— Nem, nem, Ted bácsi, ne tegye azt! kiáltá Molly.

— Nem édes kis leányom, nem fogom azt tenni. A rosszról jó következett, mert te és Hugó kibékültetek, ugye édes? Tehát hagyjuk Évát az ő lelkiismeretére.

— Ha ugyan van lelkiismerete, szólít közbe Hugó, a ki a Millerné által előkeresett fáslival a Molly késcsuklóját kötötte be.

— És most édes kis leányom jól teázál, folytatá Oxnam ur; hosszú ut áll előtted. Vagy jobb szeretnél holnap reggelizni itt maradni. Azok után a mit kiáltottál, talán jobb volna; Millerné szívesen ad neked szállást éjszakára.

— Molly haza jön velünk, jegyezte meg

— Én viszem őt, és atyám Lampton urat vigye.

— Rikárd! mondá Molly, a Lampton nevének említésére boldog álmódzásokból felébredve. Megfeledeztem róla. Hol van?

— A szegény fia künt járkál! Behívom, adjatok neki teát.

De Rikárd nem ment be; éppen most nem volt képes Mollyt és Hugót együtt látni.

— Örülök, hogy az a gonosz lélek elhordta magát, mondá Oxnam ur. Nem rittem volna haza, ha itt maradt volna. A mai cselekedete után nem hiszem, hogy a szemem elébe merjen kerülni. Lampton, üljön fel; maga velem jön. Hugó, ne kés sokáig; borult az ég, eső lesz.

Oxnam ur az alant járó szürke fellegekre mutatott, s a gyepüket keszebe vére, Rikárdal az oldala mellett, a Müller ur farmjától elhajtott.

Mollyt úgy begöngyölték shawlokba és takarókba, hogy nevetve védekezett, azt mondva, hogy olyan, mint egy mumia. Alig tudta a fejét mozdítani, hogy Millerné és Annára — kik az ajtó előtt állottak — mosolygón és tölték elhucsuzták.

— Milyen különös izlése van a férfiaknak! jegyezte meg Anna, midőn a társaság elment. Soha se hittem volna, hogy Hugó ur egy olyan fehér arcú, szelíd és csendes természetű leányt szeressen, a milyen a kuzinja.

— Az olyan csendes természetűek többet érnek, mint a hogy te gondold! jegyezte meg az anyja; nem kiáltott, nem ájtolt, és semmiféle figurát nem csinált, midőn Hugó ur a töviseket kivette a kezéből, és egy jaj szó nélkül tűrte, hogy a kezét bekösse, te sirtál és ordítottál, amúbar nem te voltál az, a ki oly borzasztó rémületet állott ki.

Hugó ur bizalmasan az őt felhívta, és

mes belé — mondá Anna; és ő szereti a kuzinját — azt a bolond is láthatja. Hogy járt volna, és hogy szolgálta, mint ha senki sem lett volna elég arra, hogy hozzá közeljék. Látta anyám, hogy emelte a kocsiába?

— Teringtetted, úgy látszik, hogy ti leányok mindnyájan bolondultok Oxnam Hugó után! — mondá Miller ur nevetve. Ugyan jó, hogy végre kapott magához valót!

Anna felvetette a fejét és a hálósobájába vonult, mialatt Miller ur a napi egyezkedés felett elégedetten dörgölte a kezét.

— Anyuk, ma jó idő járt reánk — mondá — midőn minden bajon tustunk és Hugó urat a szeretőjével együtt felhúztuk, Oxnam ur felre hívott és azt mondta: „Miller, az új csúrtoket és istállókat felépíttetem magának úgy, a hogy kívánja;” és a héten hozzá is kezdenek. Hugó ur pedig azt ígérte, hogy a szürke lovát ajándékképpen ide küldi és a cselédeknek jó summa pénzűt adott, a miért őt és a szeretőjét a mélységből felhúzni segítették.

IX.

Az a hazamenetel sok-sok időbe került. A ponyk a tizenöt mérföldt alatt gyakra mentek lépésben. Az ég mind jobban, jobban beborult, az est sötét lett és hűvös és viharos, de sem Hugó, sem Molly nem törődtek az idővel.

Egy sűvénynek a tulsó oldaláról Éva látta őket a Kenwithi kapu bejáratán átmenni.

— Ó gyalog ment vissza, midőn látta, hogy Hugó és Molly meg voltak mentve. Dühösen a tizenöt mérföldnyi távolság semminképp látszott előtte. — Buó helyén vártak, leve őket, Oxnam ur és Lampton Rikárd már korábban elhaladtak mellett.

— Ha a házban van, elküldöm onnan!

— hallotta Oxnam urat maradni; és azt

hogy ő róla beszélt.

Már szólt volt, de látta, a mint Hugó a fejét lehajtotta és az oldala mellett a leányt megcsókolta.

— Gyűlöltm őket, mindnyájukat, midőn gyűlöltm — sziszegte; mindnyájukon bosszút állok, Oxnam uron, Harryn, gón, és azon a holdvilág képi békén. A tanítom őket, hogy a cigány leányokat kell kikötni!

Egy férfi jött az uton, kosarakat cipelt a hátán.

— Mat, Mat, te vagy! — sügta, a helyéről felemelkedve.

— Igen, mit csinálsz itt szíven? — Elküldte a háztól, Oxnam ur megfogad be oda többé.

Elbeszélte a nap eseményét, és a társaságot nevetett.

— Most bedolgoztál magadnak — mondta Roxhamba mégy lakni, azzal az öreg asszonnyal?

— Nem, soha! Inkább meghalok! Kell a kegyelem kenyerük! Mat, én megyek feleségül, és együtt kóborogok az országot.

— Helyesen tudám. N-eked tetszik ez a csavargó élet. Mily arany élet lesz szép nyári éjszakákon, az én cigány leánnyal együtt pipártyva a tűz körül ülni, és —

— Oh halgass! — kiáltá a leány metlenül.

Hát esős időben és mikor hideg lesz, én nem csavargom vele! A vándor cigány módjára, tanis meg az bívtatásokról, jövendőnt mondani, és akkor veled megkötök.

(Folytatása következik.)

Sz. 2115—898.

336. 2—2.

Pályázat famesteri állomásokra.

Az alolirt m. kir. erdőgazgatóság kerületében Kolozsvár és Torda székhelyvel Négy száznyolcvan (480) forint évi bér mellett egy I. osztályú: Négy százhusz (420) forint évi bér mellett egy II. osztályú famesteri állomás lévén üresedésben, mindkét állomással a rendszerített egyéb illetmények is egybekötve.

Ezen állomások betöltéséhez a kőműves és ácsállási vizsga letételén kívül szükséges a vízi és polgári építkezésekben, illetve az ezekre vonatkozó tervek és költségvetések készítésében való jártasságukat, az építkezéseknek a megállapított tervek és költségvetések szerinti vezetésére való gyakorlati képességüket okmányokkal igazolni.

Felhívtnak ezen állomásokat elnyerni óhajtok, miszerint ép, erős testalkatukat, különösen jóllátó, halló és beszélő képességüket kincstári erdészeti orvos, vármegyei főorvos vagy honvéd törzsorvos által kiállított bizonyítvánnyal, életkorukat és illetőségüket anyakönyvi kivonattal, továbbá a hivatalos magyar nyelven szóban és írásban való tökéletes bírását igazoló okmányokkal felszerelt folyamodványaikat az **1898 évi június hó 6-án** ezen m. kir. erdőgazgatósághoz, még pedig az állam-szolgálatban levők felettes hatóságuk, magánosok pedig az illetékes közgazgatási hatóságok útján benyújtani.

Koloszvárt, 1898 évi május hó 3-án

M. kir. erdőgazgatóság.

Sz.: 1581—1898.

335. 2—3.

ÁRVÁZ.

Árverési hirdetmény.

Koloszvár sz. kir. város árvaszéke által közhírré tétetik, hogy Kolozsvárt elhalt Bregardt János hagyatékához tartozó következő ingatlanok:

a) a kolozsvári 5340. sz. tjkvben A + 2. rsz. 7323. hrsz. a. foglalt Elővölgy tulsó oldala II. rész dűlőben fekvő 6 hold 706 ☐ öl területű rét 1000 frt.

b) a kolozsvári 5340. sz. tjkvben A + 3. rsz. 7548. hrsz. a. foglalt Nagy Morgi dűlőben fekvő 11 hold 400 ☐ öl kiterjedésű kaszáló 1600 frt.

c) a kolozsvári 5340. sz. tjkvben A + 4. rsz. 7801 hrsz. a. foglalt Bakamál dűlőben fekvő 13 hold 200 ☐ öl kiterjedésű kaszáló 1900 forint kikiáltási árban nyilvános önkéntes árverésen elfognak adadni s annak árvaszék hivatali helyiségében leendő foganatósítására 1898. évi május hó 16. napjának d. e. 9 órája tűzetik ki.

Árverési feltételek árvaszéknél hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Koloszvár sz. kir. város árvaszékének 1898 évi április hó 2. napján tartott üléséből.

Losonczy,
árvaszéki elnök.

Udvarhelyvármegye Alispánja.

Sz. 10612—898.

343. 1—3.

alisp.

Pályázati hirdetmény.

Széky-Udvarhely rendezett tanácsu város polgármestere saját folyamodása folytán nyugdíjaztatván, az így üresedésbe jött állásra pályázatot nyitok.

A javadalom évi 1200 frt fizetés és 300 frt lakbér.

Felhívtnak mindazok kik pályázni kívánnak, hogy törvény-szerűleg (1883 évi I. t. cz. 3. §) felszerelt folyamodásaikat **1898 évi július 1-ig** Udvarhelyvármegye alispánjához adják be.

Széky-Udvarhelyt, 1898 évi Május hó 2-án.

Jakab Gyula,
alispán.

Sz. 198—898.

345. 1—1.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. § értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kolozsvári kir. törvényszék 1894. évi sz. végzése következtében Dobál Antal ügyvéd által képviselt Rohlich és társa javára Kápolnai Lajos ellen 120 frt s jár. erejéig 1897. évi december hó 8-án foganatósított kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 426 frtra becsült különféle butorból álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a Kolozsvár városi kir. járásbíró 25715—1897. sz. végzése folytán 50 frt betudással 120 frt tőke-követelés, ennek 1897. évi aug. hó 16. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 39 forint 30 krban bíróság már megállapított költségek erejéig Kolozsvárt, külfarkas-utca 6. sz. alatt leendő eszközölésére 1898 május hó 10. napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsőron alul is elfognak adadni.

Kelt Kolozsvárt, 1898 évi április hó 27. napján.

Pap Jenő
kir. bírósági vghajtó.

189—898. sz.

344. 1—1.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti kereskedelmi kir. törvényszék 1894. évi 60294. számú végzése következtében Dr. Rosenberg Gyula ügyvéd által képviselt Gresham életbiztosító társaság javára Dr. Szilágyi József körorvos ellen 141 frt 09 kr s járul. erejéig 1894. évi aug. hó 29-én foganatósított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 343 frtra becsült lovak, bivalok, sertések és lószekerek-ből álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a mócsi kir. járásbíró 289—1898. számú végzése folytán 141 frt 09 kr. tőke-követelés, — ennek 1894 évi január hó 1. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 33 frt 72 krban bíróság már megállapított költségek erejéig M.-Frátán — alperes lakásán leendő eszközölésére 1898 évi május hó 11-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg; hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsőron alul is elfognak adadni.

Kelt Mócson, 1898. évi április hó 18. napján.

Ferenczy György,
kir. bír. vghajtó.

Sz. 236—1898.

337. (1—1.)

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a marosvásárhelyi kir. törvényszék 1898. évi 1728. polg. számú végzése következtében Dr. Wermescher Emil Ödön ügyvéd által képviselt szászregeni kölcsön és takarékpénztár javára Méra Gyula kozmatelki lakos ellen 400 frt s jár. erejéig 1896. évi április hó 21-én foganatósított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 550 forintra becsült szarvasmarhákból álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

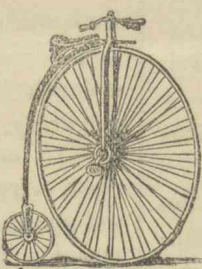
Mely árverésnek a tekei kir. bíróság 1729—898 polg. számú végzése folytán 400 forint tőke-követelés, ennek 1895 évi december 12. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 54 frt 91 krban bíróság már megállapított költségek erejéig Kozmatelke községben alperes telkén leendő eszközölésére 1898. évi Május hó 25. napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűztetik s ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107 és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsőron alul is elfognak adadni.

Amennyiben az előírt ingóságokat mások is le és felülfoglaltaták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §. értelmében ezek javára is foganatósíttatni fog.

Kelt Tekén, 1898. évi április hó 27. napján.

BURG GUSZTÁV,
kir. bír. vghajtó.

Kerékpárt venni akarók figyelmébe!!!

Mielőtt pénzt kibönné holmi hitvány reklámokkal ellátott gépért, nézze meg a saját raktáramon levő, legújabb alaku kül és belföldi kerékpárjait, a melyek úgy csinosasága, könnyű súlya és hajtása, mint a legfinomabb anyagánál fogva, ez idő szerint páratlanok.

Összes kerékpár részeket és felszereléseket tartok mindig raktáron, — a legújabbban bevált „Acetylen” lámpát, kerékre alkalmazó csengőt, ráma táskák stb. stb.) az összes javításokat pedig czélszerűen berendezett gép, és mechanikai műhelyemben a lehető legrövidebb idő alatt készíttetem el!

Az igen t. vevőimet díjtalanul, másokat pedig mérsékelt áron tanítok, a magam gépén meg kerékpározni.

Egyidejűleg tudomására hozom a n. é. közönségnek, hogy nagy zárt kerti kerékpáriskolát nyitottam, a hol bárki havi 1 frtért minden kötelezettség nélkül tanulhat, vagy gyakorolhatja magát.

Gépeimért 5 évig, kerekimért pedig 1 évig jótállok.

Szíves pártfogásukat kéri

Bernáth Ede Sándor,

kerékpár és varró-gép raktáros Kolozsvárt
Vashidnál.

342. 2—20.

Kolozsvári vízvezeték és csatornázási vállalat.

Bejegyzett cég. — Fő tőr 18. sz. — Telefon 324.

Erdélyben a legrégibb és legnagyobb, szakszerűleg berendezett műszaki üzlet, szakértő tanult munkásokkal. Létesít, házi vízvezeték, fali kagylók, zuhanyok, fürdők, mosdók, öntöző és tűzcsapok, Closetek, Pissóárok, Vizgyűjtők, vízlecsapolások, alagsóvezés és csatornázásokat.

Felszerel, mindenféle kutszivattyukat, egyszerű, szivó és nyomó szerkezetekkel, tápszivattyu és építkezési szivattyukat. Javit és átalakít, tűzoltó fecskendőket, mindennemű szivattyukat, fürdőtelepeket és vízvezeteki berendezéseket.

Raktáron tart és legolcsóbb gyári áron szállít: Csöveket, Kőagyagból, Cementből, öntött vasból, vont vasból, onból és rézből. Fém, réz és vascsapokat és felszerelési tárgyakat, gőzgépekhez, gázhoz és vízvezetékhez. Ruggyanta áruk, tömlők, tömörítések és ásbestekből dus választék.

Tervezetek és költségvetések úgy helyben, mint a vidék részére díjtalanul készíttetnek.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri

309. 5—20.

Kolozsvári vízvezeték- és csatornázási vállalat
Kolozsvárt, fő tőr 18. sz. telefon 324.

GROSZ FRIGYES

az Első Magyar Varrógép- és Kerékpárgyár részvénytársaság, —

a Magyar Ruggyantaárugyár részvénytársaság, —

a legjelesebb kerékpár-felszereléseket s e szakmába vágó szabadalmazott újdonságokat előállító híres külföldi gyáraknak vezérképviselője Kolozsvárt, Fő tőr 7. szám.

Ajánlja Adria kerékpárjait, melyek finom a n g o l anyagok, csinos kiállításuk, szilárd építésük, óraműszerű pontos szerkezetük és könnyű járásuk folytán a kontinens legjobb kerékpárjait is felülmúlják, és melyekért két évi jótállás, az első idényben ingyen javítás biztosítottik, —

ruggyanta- (gummi) áruit, köpenyek, tömlők, mindenféle gummi felszereléseket stb.,

kerékpár felszereléseit s szabadalmazott újdonságait, lámpák, csengők, ostorok, ostor, lámpa és kardtartók, szivattyúk, cyclometereket stb.,

nyers és esztergált kerékpár alkatrészeit, kurblik, villák, villaágak, villafejek, összekötő részek, forgattyúk, csapágyak, csavarokat s csavaranyákat

nagyban és kicsinyben,

továbbá modern berendezésű nagy mechanikai műhelyét, melyben mindenféle kerékpárok kitűnően képzett műszerészek által alaposan, gyorsan és olcsón javíttatnak

és végre a helybeli tornavivoda teljesen zárt kerthelyiségében rendszeresített kerékpározási gyakorlati tanfolyamát, melyen — mérsékelt tanítási díjakért — mindenki részt vehet.

Minden megrendelés (a vidékre is) a z o n n a l foganatósíttatik.

A mélyen tisztelt kerékpáros közönség szíves pártfogását kéri

319. 7—0

Fiók-üzletek: Nagyváradon és Beszterezén.

GROSZ FRIGYES.